

tenetur, ut possit alienari, dicit. l. fin. C. de patr. quest. fil. dicitur.

10 Illud controversatur, an inter privatos homo liber possit obfide dari, ita ut iudicis officio compellatur, ne à loco, ubi stare promissit, recedat: de qua questione Merl. sup. a. num. 26. Negant magis communiter DD. Abb. in d. l. cap. ex re c. ipso, num. 7. v. r. A. t. anur, Baëza dicit. cap. 1. num. 6. Matien. num. 2. Barbo. l. n. 40. vers. Sed n. que, & alii apud Merl. qui eos sequuntur num. 32. Contra sentiunt Glos. in c. 2. d. signor Guid. Pap. l. c. 1. Surd. sup. in. 1. q. 69. n. 3. Gail. num. 2. Góm. od. 1. 4. num. 33. & non pauci laudati à Merl. num. 31. Quæ sententia iure defendi potest ex iis, quibus ipse am Gomezius tucitur. Sed erit limitanda, si obfide se ad privatum ea cerem obligaret, nam id nullo modo liceret, cum carcer privatus iure prohibeatur: l. unic. C. de priv. carcer. Bobad. in polit. tom. 2. lib. 3. c. 15. n. 13.

11 Secundum quæ, facilius reddatur decidendi ratio ad text. in c. ex rescripto 9. de iur. iur. siquidem ibi Abbas Monachos sibi sehditos dedit in obfides (improprie ita appellantur, nam proprii obfides sunt, qui inter Sapremos Principes constituuntur, quibus belli gerendi jus est; Parl. differ. 59. in f. Merl. num. 23.) quod ex probabili opinione licet, ut in specie docet Bald. in l. ubi num. 17. C. de patr. quest. fil. dicit. Abb. in d. c. ex rescripto 9. num. 7. 8. Fel. n. ibi num. 1. Merl. sup. a. num. 5. C. Góm. d. c. 14. num. 28. Navar. lib. 3. c. 1. tit. de Regul. ar. b. conf. 65. & conf. 72. num. 2. Surd. d. prius lib. 3. n. 26. 27. Sanch. in pract. Dec. 0. 1. tom. 2. lib. cap. 2. num. 63. ubi ait, Monachos à Præbato dari posse ad tempus, ut in aliquo loco existant necessarij, non ut obfides proprie fiant, quia solus Pontifex sic eos tradere valebit. Imò etiam invitos dari potuisse, in specie d. cap. ex rescripto, tenent Felin. supra: Merl. num. 57. Quare nil mirum si stare conventioni Religiosi cogantur, cum legitima fuerit, iuxta posteriorem sententiam traditam supra, ver. prox. Unde dicendum videtur, secluso etiam juramento, eam decisionem procedit, cum nulla juris regula obfide, quominus pactum illud fervetur; quamquam contrarium recipiunt sic, teste Barbo. in coll. l. a. lib. 3. m. 1. v. r. Propter quæ, qui aliquos tenent, & alium intellectum tradit.

Ad Num. 1.

12 In executione talis ordo servari debet, ut prius capiatur bona mobilia, deinde immobilia, ac tandem ad a. i. ones, iuraperveniant, l. 3. r. 17. p. 3. l. 19. tit. 21. lib. 4. Recopilat. Merl. num. 55. Parl. d. c. fin. p. 5. §. 3. num. 2. G. a. t. inus d. c. 7. num. 25. Trentacinq. var. ar. lib. 2. tit. de expens. ref. 2. a. num. 5. Carlev. d. om. 2. tit. 3. di. p. 1. n. 7. Balan. in Curia tom. 1. p. 26. §. 1. n. 3. & 18. Góm. Vajo in prax. lib. 2. q. 8. n. 4. Villad. i. polit. cap. 2. n. 71. Et quamvis conventus habens mobilia, immobilia ad solutionem assignet, ordo juris perveri non poterit; Parl. sup. a. Bobad. um. 3. Exequutio autem contra formam præscriptam non tenet, si à parte opponatur, quod tamen controversum est. Videtur tamen Carlev. r. 2. num. 11. 12. Parl. d. n. 4. Villad. v. 83. Rodrig. d. exequutio 5. n. 29. Guttier. pract. ar. lib. 1. q. 131. per 1. Quæ bona dicuntur mobilia, & quæ immobilia? constat ex Parl. d. n. 7. Bobad. §. 51. a. num. 5. S. n. tam in res nonnullas, quæ pro executione capi nequeunt, nisi deficientibus aliis, ut sapperlex, publicum stipendium: Alia quæ omnimodo apprehendi veniunt, ut acma, vestes quousitioæ. De quo Parl. d. n. 16. Bobad. supra, §. 16. Villad. a. num. 76. Merl. d. lib. 2. q. 54. ex n. 1. P. 2. in prax. num. 1. p. 4. c. 1. a. n. 32. Carlev. d. tit. 3. d. sp. 18. ubi n. 2. quando dicatur bona alia deficere.

13 Debitor non præstat si se usorem, qui de sure amiento, vulgo nuncupatur, est bona habet, in carcere n detur ditor: qua quidem cautione prospicitur creditoribus, si bona capia ad solutionem debiti non sufficiant, vel à Tertio evincantur, quod debitoris propria non sint, l. 19. tit. 21. lib. 4. Rec. Carlev. d. d. sp. a. n. 27. Guttier. d. lib. 1. q. 1. num. 6. Villad. numer. 83 v. r. Ex curando en persona. Bobad. sup. a. §. 1. in princip. Parl. d. c. fin. p. 5. §. 6. in p. incip. Paz n. m. 33

Ad Num. 3.

14 Fœmina honestè viventes, pro debito, quod ex delicto non provenit, carceri subijci, etsi bonis careant, non possunt; Carlev. ubi proxime, Boëtius in l. consentaneum, num. 139. C. quomod. & quand. ludez. Menoch. de arb. l. 1. c. 88. n. 10. Ant. Gom. in l. 62. Taur. num. 1. Aegid. tract. de iur. & privileg. bo. estat. v. r. 3. num. 3. Menchac. cont. ov. r. d. l. 3. c. 97. num. 1. Parl. d. n. i. proximo, n. 13. Idem est, si debitum publicum, vel fiscale, sit, Meno. h. ibid. Bobad. d. lib. 3. c. 15. n. 30. Farin. in praxi crimin. p. 1. q. 27. a. num. 42. Gut. sup. a. lib. 2. q. 25. Plaça in epitom. delict. ap. 3. num. 11. Flores de Mena var. ar. lib. 2. q. 2. num. 152. quod privilegium ancillis quoque competit, Bolan. sup. a. num. 22. Imò nec pro levi delicto ducuntur ad carcerem, sed cautionem fidei iustoriam, aut juratoriam præstant Athan. ut nulli iust. §. Si pro mulie. collat. 9. Meno. supra, num. 19. Bobad. n. 37. Farin. num. 41. 53. Quod si femina mercaturam, aliãve negotiatione n exerceat, & decoctis bonis occultatis, secedat, in vinculis detinenda erit: Bobad. num. 35. vers. Petro sin embargo, Bolan. ubi proxime, Paz. n. 34.

15 Mulier nupta, etsi inhonesta sit, non carceratur pro debito ex causa civili, Carlev. p. num. 27. Meno. in l. transgre. re. n. 2. 9. 3. C. de transact. Girez. d. c. 59. a. n. 13. Ant. Gom. in d. l. 62. n. 1. Joan. And. in addit. ad Spe. n. a. or. in rubric. de injuriis, Capic. d. c. 44. Gom. Arjas in d. l. 62. Taur. num. 23. 24. Matien. n. 10. glo. 4. num. 4. tit. 3. lib. 5. Recop. Quod limitatur, si sciente marito vitam duxerit inhonesta, nam carceri subijci potest, D. Covar. de sponsa. lib. 2. c. 8. §. 11. num. 6. Ludov. c. Gom. in cap. mulieres, de iud. in 6. Menoch. d. q. 88. num. 14. Quando autem e nescit, mulier inhoneste vivere, ut possit carcerari, explicat Ant. Gom. f. p. a. num. 3. Azeved. in l. 10. a. num. 30. tit. 3. lib. 5. Recopil. D. Covar. ubi proxime, Juxta cujus sententiam, quæ vera videtur, non est necesse mulierem meretrici, ut hoc privilegio non gaudeat, sed sufficit, publicè in concubinatu vel unius exi. re. Lena etiam inhoneste vivere dicitur, ut honestatis privilegio privetur Bolan. d. l. 7. num. 12.

Ibi: Imò idem videtur in mare ratione administratio is.

16 An mater, vel avia tutrix filii, vel nepotis, possit carcerari pro debito ex administratione, maxime si huic privilegio renunciaverit? dubitatur Affirmant Ant. Gom. f. p. n. m. 2. Gald. Perei. in l. si curato. em habens, ve bo sine cu. a. o. e. constitutus v. r. Verum contra ari. sententia, C. de in integ. rest. Bald. Novel. d. dot. p. 7. priv. §. Greg. Lop. in l. 1. tit. 4. p. 3. Surd. in d. l. 1. tom. 2. Ant. Gom. in d. l. 62. Taur. num. 2. Cifus. in ead. l. 3. Castill. i. d. m. glo. 1. in fin. Palac. Rab. num. 8. Reb. ad l. pes Gall. 2. tit. de iur. ob. ig. ar. 2. glo. 3. & alii plures, quos referunt Guttier. de tutel. p. 1. c. 8. num. 1. & Bobad. d. c. 15. n. m. 31. tit. B. Contra quos D. Cov. sequuti docent Meno. h. d. q. 88. num. 12. Bobad. supra, Menchac. de success. c. caior. lib. 3. §. 8. 22. l. m. 18. num. 82. Guttier. d. c. 8. n. m. 34. cum seqq. Matien. in d. l. 10. glo. 1. num. 3. tit. 3. lib. 5. Re op. ubi Azev. a. num. 3. Olan. in antinom. v. b. mul. or. n. m. 64. Bobad. d. num. 12. Baëza de dec. c. in exp. q. u. num. 76. Daenas r. 2. §. 12. At que ita rependum est; nam privilegio honestati sexus concessio neq. it renunciare. Ad hæc, hujusmodi persone habent & aliud privilegium; ne scilicet conveniantur ultra quam polunt facere, cum sint ex parentibus, sunt, qui, 10. ff. de r. j. di. quod in se & illud imbitum habet, ne carcerari possint Guttier. cum a. iis, de juram. confirm. p. 1. c. 16. num. 48. huic, cum sit ob reverentiam iure naturæ ascendentibus debitam, inutiliter renunciatur, l. alia 15. §. E. gauer, ff. sol. it. mar.

Al Num. 4.

17 Olim apud Romanos verbum, Militia, latissime patebat; nam fuit triplex, Palatina, Forensis, & Armata, Rævar. conjectano. lib. 3. c. 3. sed præ carceris armata plurima, ac specialia privilegia concessa sunt; inter quæ, ne convenirentur milites nisi quatenus facere possint, & consequenter, ne pro are alieno personaliter caperentur, quo

quo solum gaudebant milites in expeditione occupati, & non alii; quamvis ad militarem exercitationem essent de finati: quorum loco hodie subrogantur, qui in numeros, sive matriculam militum relati actu militanti; nam etsi solemnitas, quibus Romani militæ nomen dabant, adoleverint, in te hujusmodi milites ab eis nullatenus distinguuntur, Carlev. supra tom. 1. disp. 2. num. 468. ubi plurimi Marc. Manto. de privileg. militari. Amat. decis. 159. num. 5. Gail. lib. 2. observat. 218. a. n. 1. Matien. in l. 6. glo. 2. num. 5. tit. 15. lib. 5. Recop. Trentacinq. de s. b. i. n. p. 4. c. 8. num. 6. v. r. Secundus, & v. r. Quartus Ofual, ad Donel. li. 6. c. 28. li. M. vers. Com autem, Padill. in l. 1. num. 12. C. de iur. & f. l. r. r. & ita milites nostri nec carcerantur pro debito civili, nec in amplius quam possunt facere, conveniuntur: Carlev. tom. 2. in. 3. disp. 17. num. 3. Menoch. d. q. 88. num. 9. Cyriac. tom. 2. controver. 216. num. 15. Guttier. pract. ar. lib. 4. q. 5. n. 3. Bolan. d. §. 17. n. 17.

18 Etiam privilegiis armatæ militiæ juvantur Hispani milites stipendiarii, qui arma, & equos habere tenentur, ut cum vocati fuerint, ad bellum accedant, vulgo, Hombres de armas, Guttier. de juram. confirmat. p. 1. c. 6. num. 10. quoniam sufficit, etsi in propriis domibus habitent, & actu non mi tent, ad bellum esse paratos; Cyriac. controver. 201. n. 114. to. 2. Coler. de proces. exequutio. p. 1. c. 6. n. 152. Gratian. discep. forens. p. 1. c. 186. num. 27. Gamma. dec. §. 65. num. 2. Cabed. dec. 119. n. 5. p. 1. Et quod parati ad defensionem Principis, & Regni, quoties vocati fuerint, non differant ab actu militantiibus, tenent Coler. & Gratian. supra, cum aliis, quos refert Cyriac. n. 115.

19 Huic privilegio milites nequeunt renunciare: nam publicè interest, ut egestate non liborent, ne prædones fiant in disciplina militaris detrimentum, cap. militare 5. l. 3. q. 1. Cyriac. d. controver. 201. d. num. 109. Quapropter in stipendio militum exequutio fieri non potest, nisi alia deficient bona, & tunc debitori ad victum sufficiens quantitas ex eo est relinquenda; l. commod. 40. ff. de re iur. Carlev. d. tom. 2. tit. 3. disp. 18. qui num. 3. aliam rationem reddit: ne scilicet adum necessaria quarunt, à ministerio bellico retrahantur: quare nec juramento accedente, talis renunciatio valebit: juramentum enim actum contra publicam utilitatem non confirmat: Sanch. de matrim. lib. 1. disp. 1. 32. num. 8. 9. Matien. in l. 2. glo. 3. num. 15. 17. tit. 12. lib. 5. Recopil. Scraphin. de priv. juram. priv. 61. num. 13. Guttier. de juram. confirmat. p. 1. cap. 58. num. 15. D. Covar. in cap. q. a. v. r. p. 2. §. 1. num. 1. Ant. Gom. var. ar. lib. 2. car. 14. num. 24. vers. Aliquando & secusio: Quod verum est, cum principaliter favore publico actus prohibetur, et in casu, de quo agimus.

20 Aliquando tamen miles pro debito civili carceri mancipari iure permittitur ob dolum, veluti si fraudulenter tempore, quo contraheret, suam conditionem fuerit inficiatus, quia negans qualitatem, propter quam sibi ali quod conceditur privilegium, ipso privetur: l. 1. Cod. ad Macedonian. l. 2. & per totum tit. C. si minor se maior dixerit. l. 4. §. Interdum ff. quod. cum eo: l. qui cum se 10. ff. de re iudic. Ant. Gom. in l. 79. Taur. num. 4. Azeved. in l. 4. num. 29. tit. 2. lib. 6. Recopilat. Guttier. in Auth. s. cramenta pube. rum, num. 55. C. si adven. vend. Sed limita, cum contrahens qualitatem negat non ignorabat, Ant. Gom. ibid. Guttier. num. 57. Similiter si bona occultet, dissipet, aut cum eis fugere tenter, privilegio non juvatur: Guttier. d. p. 1. cap. 16. num. 32. Baëz. d. inop. deb. cap. 16. n. 126. Bobad. d. §. 17. n. 10. 17.

21 De re militari, ac militum privilegii tractant Paris de Pateo, Ioan. de Lignano, Ioan. Lup. & Petr. Bellin. de re militar. Marc. Laudens. de militib. lal. F rret. de re & discipl. militar. Claud. Corret. de iur. & priv. g. milit. Marc. Mantu. de privileg. milit. Georg. Accf. eod. tract. Ayal. de iur. & offic. bellic. & discipl. milit. Tsch. l. r. M. cancl. 227. cum seqq. Cabal. resolut. crimin. centur. 3. cas. 293.

Ibi: Idem est in his, qui nobilitatis dignitate decorantur. 22 Est prænotandum, si proprie loquamur, Nobilem ab Hidalgo in Hispania distingui; ita ut omnis nobilis, hi-

dalgus sit; non autem omnis hidalgus, nobilis; nobilitas illi est, qui ex utroque parente generoso nascitur; at ut quis dicatur hidalgus, sufficit quod à patre hidalgo sit genitus, licet genitricem plebeiam habuerit; l. 3. tit. 21. p. 2. ubi Greg. Lop. glos. fin. l. 1. tit. 11. p. 7. Ceval. tom. 2. p. 688. num. 9. Olan. in concord. jur. lit. B. num. 10. Et utrinque generosus, Hidalgo derechame. te, vocabatur, l. 7. & 20. tit. 18. p. 2. l. 25. et. 22. p. 3. Greg. Lop. in l. 6. glos. i. r. 18. p. 2. Sed communiter DD. pro hidalgo nobilem usurpant, & è contra; quod vulgo etiam receptum est.

23 Filius tidem naturalis paternæ nobilitatis privilegiis potitur, l. 1. tit. 11. p. 7. ubi Greg. Lop. glos. 4. Bart. in l. fin. C. de V. S. Ant. Gom. in 9. Taur. n. 5. 2. vers. Oñtadonot. ubi ter, Parl. differ. 145 §. 2. n. 7. D. Covar. sum. a. c. 8. §. 4. num. 71. Mol. de iust. tract. 2. disp. 170. Guttier. cum aliis, pract. ar. lib. 4. c. 23. n. 4. Villad. c. 2. n. 90. Et iure naturalis iure Canonico, & Regio, est ille, qui nascitur ex illis, qui tempore conceptionis, vel natiuitatis, poterant sine dispensatione matrimonium validè contrahere, modò à patre agnoscaturs. l. 11. Taur. ubi Ant. Gom. quæ est l. 9. tit. 8. lib. 5. Recop. D. Cov. à n. 4. Villad. n. 91. uxor quoque, etsi plebeia sit, mariti nobilitate fulget, l. 7. tit. 2. p. 4. n. 4. 9. t. 1. lib. 2. Recop. l. mulieres 13. C. de dignit. a. lib. 12. Guttier. d. c. 16. n. 58. Orator. de nobilit. p. 5. c. fin. Picard. de nobilit. in. vir. & uxor. commun. n. 41. Ant. Gom. in l. 79. Taur. in fin.

24 Nobilis, sive hidalgus, de jure Regio ob pecuniarium debitum, nisi ex delicto, vel quâsi delicta, carceri subijciendus non est: Guttier. d. c. 16. num. 1. Pichard. n. 46. vers. Deinde quia licet Ant. Gom. in d. l. 79. n. 13. Parl. rer. quod. tid. lib. 2. c. fin. p. 5. §. 6. n. 9. Paz. supra n. 33. Azeved. in l. 2. n. 27. tit. 2. lib. 6. Recopil. Lafate de de. im. re. d. c. 18. n. 63. 64. Bobad. plurib. laudatis, c. 15. num. 2. Quod privilegium etiam iure communi Nobilibus competere probant Guttier. Parl. d. ubi proxime, & alii, quos ipsi referunt, quamvis doctet Menoch. q. d. 88. n. 9.

25 Illud sanè constat, antiquissimum apud Romanos fuisse distinctionem quoad vincula inter nobiles, & plebeios: nam Livius anno ab urbe condit. 259. testatur, Appio Claud. & P. Servil. Consulib. lege ata, Populum statuisse, ne quis civem Romanum ob as alienum vincum, clausamve teneret, quominus ei nominis edendi apud Consules potestas fieret, ut observat Rævard. d. cap. 8. de mexis, col. 7. Sed ad illud privilegium obtinendam non ita exacta nobilitatis probatio desideratur, ut tum de eadem principaliter disceptatur; quia, adversario citato, summarie cogoscitur, an debitor nobilis sit, ut à carcere relaxetur, bobadilla cum aliis ubi proxime, Parl. d. sup. n. 10. Guttier. d. c. 16. n. 9. Imò, pendente lite super nobilitate principaliter in Regali Cellaria, carceratus ad hujusmodi probationem admittitur, quod observant, pract. ar. que testantur Bobad. supra, Otaiora p. 3. c. 10. n. 3 fo. 89. nam sententia, qua carceratus Nob. his declaratur, nullam inferri causæ principali præjudicium, sed illum dumtaxat producit effectum ut tunc à carcere reus liberetur, Guttier. ubi proxime.

Dubium fuit acerrimè agitatum, num privilegium hoc nobilitatis tolli renunciatione possit: de quo sunt consultiendi D. Covar. in d. cap. quavis pactum, in prin. a. num. 17. Guttier. d. ubi proxime, num. 37. un. alii, Jur. que hæc disputans, Escobar de iur. in lib. 1. c. 35. an. 1. c. v. s. in r. has, Menchaca de suc. effion. cre. lib. 3. §. 22. a. n. 74. Cavalcan. de iur. n. 32. 2. c. 2. conf. ment. Narbona in 3. pari. Re opilat. in leg. 1. 4. glos. 4. tit. 1. 2. lib. 6. Otalora part. 3. prin. ipal. c. 6. n. 3. Ceval. q. 668. Ant. Gó. in d. leg. 79. Tauri, n. 3. Didac. Perez. in leg. 1. tit. 2. lib. 4. Ormã Azeved. in leg. 4. §. 5. n. 19. in fine. tit. 2. lib. 6. Recopilat. Gregor. Lop. in leg. 34. glos. 1. tit. 1. pari. 7. Baëza de inop. deb. c. 16. sup. 47. Ioannes Garcia de nobilit. glos. 6. in prin. c. 28. 29. Molin. d. iust. 10. 2. disp. 271. vers. Curatoria verò, Parl. d. §. 6. n. 12. bobad. d. n. 20. Sed nobis res hæc nulli controversia subijcitur, cum l. fin. tit. 2. lib. 6. Recop. stabiliri sit, ne huic privilegio Nob. les valeã renunciare, pœna pecuniaria adversus Tabel lionẽ statuta, qui instrumentum tali renunciatione cõfecerit.

26 Unde inferitur, quod hujusmodi renunciatio, etiam cum juramento, non subsistebitur de jure Regio, nam ex quo

lex vetat renunciationem fieri, ad privilegium totu Nobilitati, non Nobilibus, ut singulis, concessum fuisse demonstrat: quare a nobili, nec cum juramento renunciant non poterit, quod non favore ipsius indultum est; Jargu- mento cap. si diligenti, 12. de for. comper. & quod ibi notat B. ibol. in col. etiam. num. 4 & ita ante Regiam constitutione placuit Ant. Gom. Petez, Ceva. & al. is ex nuper allega. is.

27 Praefata constitutio aequo locum obtinet in nobilitate ex Principis ben si io, na eti ante, quoad renunciatione ejus privilegii inter hunc, & nobilem sanguine distinxerint, Gut- tier. d. c. 16. n. 74. & practi. ar. lib. 4. q. 14. n. 3. Escob. d. c. 35. n. 17. vers. Inter has, & alij; tamen cum extet jam lex, qua sine distinctione prohibet renunciatione a Nobilibus fieri, nobis distinctione non licet. de pretio 10. ubi notatur, ff. de pu- blic. in rem act. maxime dum tractemus de materia favorabilia debeant ampliari, cap. odia de reg. jur. in 6.

28 Nonnulli tamen casus reperuntur, in quibus Nob les praefato privilegio privantur, vel ob eorum fraudem, ut si bona occultaverint, aut se Nobles esse negaverint. Anton. Gom. d. l. 79. num. 4. Azevedo. l. 19. num. 70. tit. 21. lib. 4. R. c. Guttier. d. cap. 16. num. 25. 28. 29. Bi. eza sup. d. cap. 16. num. 19. Vel propter favorem creditoris, ut in con- ductione reddituum Regalium, d. l. fin. tit. 2. lib. 6. Recop. Parlad. sup. num. 12. Guttier. d. q. est. 14. n. 7. de s. Secunda l. in tra. io. Hoc tamen Fisci privilegium in conductores Regalium tributorum non transit, ut si Nobilis partem eorum a primo conductore conducatur, nequibit pro debito ad ejus petitionem in carcerem mitteri; & ita decisum vidi in Regio hoc Castellae Sena. u per supremos Iudices, integritate, ac literis perinquis: nam regulariter fiscalia privi- legia in hujusmodi conductores non transferuntur, C. val. commun. tom. 2. q. 1. 827. num. 11. Aut propter ipsius Nobi- lis vile exercitium, abjectamque conditionem, veluti si officium ignominiosum exerceat, infamia ve notetur l. 7. tit. 6. p. 7. Guttier. praes. lib. 1. q. 1. 137. a num. 6. Boanos d. §. 17. num. 14. & de ceteris casibus, in quibus cessat hoc nobilitatis privilegium, consulendi sunt Narb. in l. 14. glof. 1. tit. 2. lib. 6. Recop. Boanos a num. 7. Guttier. d. q. 14. per tot. Escob. ex d. vers. Inter has, Bobad. sup. c. 15. num. 23.

29 Quae sit pro reo ad solvendum judicatum, sit in vinculis detentus pro pecuniaria condemnatione; Et affir- mat. ve resola t. Bobad. sup. r. 24. cum Castillo in d. l. 79. Tau. glof. fin. in fin. quibus accessit bolan. num. 13. Cui sen- tentia favere videtur l. 6. i. 2. li. 6. Re op. Si la a deu a decredere de de ito. d. n. si acito. cum hoc debi am sit ex delicto: tamen mente Legislatoris exacte cognita, con- trarium verus est; scilicet non posse Nobilem carcerari, necesse enim est, ut debitum a proprio Nobilis delicto procedat: quod est constitutio Regia non ex rimat, pla- ne ex ipsa colligitur, quae ide Nobilibus noluit indul- gere si ex crimine teneantur; quia indignus est legali au- xilio, qui in leges committit, l. auxilium 38. in fin. ff. de mi- norib. Praeterea etiam provisum est; ne delinquens ad- versus publicam utilitatem maneret impunitus, l. si ita 25. §. fin. ff. ad. leg. Aquil. saltemque, si in bonis non habeat libertatem privetur, & carceris aemnas substi- neat. Quae rationes omnino deficiunt in Nobili, delin- quentis fidejussore, in quo nulla culpa est, ob quam pun- niti, suoque privilegio carere debeat. Nec refert, quod per instrumentum gaurentium. Nobilis alienam causam propriam efficiat: quia maleficium ab alio paratum sibi imputare proprio consensu nemo potest: l. 1. §. Si quis ulto, ff. de queston. cum delicta suos teneant authores, neque unus alterius iniquitatem potest, l. sancimus 22. C. de pen. l. 9. titul. 32. p. 7. Quare fidejussor ad interesse so- lum obligatur, nullam in te criminis malitiam transfrens. Quare hanc opinionem defendunt Norbon dict. glof. 1. a numer. 48. Gironda, cum aliis, de privileg. explicat. num. 6. 6. Farin conf. 85. ex num. 43. Villar sivo, reponfor. ref- ponf. 6.

Ibi: Et tamen nec jure Regio.

Habens privilegium, ne conveniatur ultra quam face- re possit, consequitur, ut in praedictum creditorum ad 30 victum necessaria retineat Iudicis arbitrio taxanda, sic ut non egeat, nihil, aut minus, quam debetur soluto. Sed si debitor pinguorem fortunam obtineat, solidum tene- tur solvere. Idem est, si decedat, aut Religiosus fiat, aliave causa bona sibi opus non sint, vel Officium ha- beat quo alii possit; nam ubi c. usa privilegii cessat, ipsum privilegium extinguitur. Haec omnia probatur, vel col- liguntur ex l. in condemnatione 133. ff. de reg. jur. l. cum ex causa 30. ff. de re judic. l. g. verum 64. ff. pro soc. l. in §. Cum aut. m. c. de rei uxor. act. De quo lae Guttier. de jur. ment. confirm. part. 3. cap. 15. per tot. Plures sunt personae, quibus jure hoc beneficium concessum est, quae enume- rantur in l. sunt q. i. 16. cum sequi utibus l. exheredatum, 49. ff. de re judic. leg. is qui, 4. ff. de cessio. honor. Quibus alias addunt Glof. in l. miles 6. verb. Facere potest, ff. de re judic. Caleval. d. tom. 2. tit. 3. di. p. 18. num. 3. Parlador. d. c. final. part. 5. §. 3. num. 32. & §. 6. num. 18. Melo de induc. debito. quest. 5. num. 16. ubi de hoc privilegio. Nobilis tamen in solidum a suis creditoribus convenitur, cui tale privile- gium, ut in quantum facere potest duntaxat convenia- tur, datum non est; Guttier. supra. part. 16. c. 1. num. 36. Sed aliter in Magnatibus observatur, Parlad. d. §. 3. n. 32.

Ibi: Arma vero, equi, nec domus.

Hae Nobilibus reservantur, licet quoad domus non 31 sit usu receptum, maxime aliis deficientibus bonis, Gut- tier. d. cap. 16. num. 36. Parlador. ubi proxime, num. 30. Boanos d. part. 2. §. 16. num. 7. Bobadilla d. cap. 15. n. 22. Garcia de nobilit. glof. 6. in princ. n. 11. & probatur in leg. 3. & fin. tit. 2. lib. 6. Recop.

Ibi: Quod si debitum a criminis causa.

Ita communiter omnes, similiter & qui habent privile- gium ne conveniantur ultra quam possit facere, eo uti 32 non possunt, si ex delicto, vel quasi, in eos quis experiat: l. etiam si ior, §. i. ff. solut. matr. Humada in leg. 23. q. of. 6. p. 1. Boanos supra §. 17. n. 24.

Ibi: Fit tandem, ut qui habet privilegium.

Qui nequit conveniri, nisi quatenus facere potest, per- 33 sonaliter non est capiendus: Bald. in l. l. l. er. captus, num. 9. C. de captiv. Arcin. in l. alia, §. Eleganter, ff. solut. matr. Angel. in §. Sed ut quis num. 1. Inff. de acti. nib. Suar. ut de loq. vierno, quest. 5. num. 5. Parlad. d. §. 6. num. 17. Avend. re p. 8. num. 7. Guttier. d. cap. 16. num. 48. Azeved. in l. 19. num. 65. tit. 2. lib. 4. Recop. Boanos d. num. 24. Melo d. quest. 5. num. 12. Petr. Barbosa in l. maris un. num. 2. ff. l. i. l. i. marim. Ratio est, nam cu jus bonis, multo magis persona parcen- dum est; argumento l. si ad l. i. num. 38. §. Liberto, ff. ad leg. Jul. de adul. er.

Verf. Regulariter igitur.

Ab hac regula multi excipiuntur, qui pro debito ex 34 causa civili, et si bona non habeant carcerari non possunt, quos recenset Guttier. d. cap. 16. Parlad. d. §. 6. a n. 9. Bo- lanos ubi proxime, Bobadilla d. cap. 15. ex num. 20. Paz d. cap. 2. a n. 33.

Conductor, sive exactor majorum tributorum regalium non mittitur in carcerem, si bona habens, fidejussorem 35 de ev. et one, ac idoneitate praestiterit: l. 10. tit. 16. lib. 9. Recopilat. notat Guttier. praes. car. lib. 2. q. 15. n. 2. Boanos d. §. 17. n. prin. p.

Ad Num. 5.

Cessio bonorum in hoc fuit inventa, ut debitor, qui 36 solvendo non sunt liberentur a carcere, Parlador. d. cap. fin. §. 7. num. 2. Menoch. de a bitra. cas. 183. numero octavo. Boanos supra, §. 25. in princip. Melo quest. 2. num. 12. Unde juxta

juxta magis communem sententiam debitor antequam ca. ce. e. includatur, ad cedendum bonis non admittitur, maxime si ab aliquo creditore opponatur, Brun. de cessio. honor. quest. 7. Boer. decis. 38. num. 8. cum sequentibus. Villadieg. in vol. tra. d. cap. 2. num. 177. Melo d. q. est. 2. num. 33. Cancr. va. i. ar. lib. 1. part. 2. tit. de cessio. honor. num. 14. Giurba d. ci. 41. num. 5. Bolanos d. §. 25. num. 9. Paz dist. tom. 1. part. 4. ap. 5. num. 5. Quod verum est in eo, qui pro debito in carcerem detendi permittitur, nam qui ex privilegio nequit carcerari, sufficit, quod debitum ag- noicat, ut cedere bonis ipsi liceat: nam est dubium sit, an possit bonis cedere, qui in vinculis esse non cogitur? Verius est, beneficium hoc personis, quae carcerari ne- queant, esse commune; ut in muliere probat lex tenet. C. qui bon. ced. possunt, juncta Auth. sed hoc e. C. de offic. advocat. justic. Barbol. in d. maritum. num. 3. Melo d. §. 5. num. 22. Brun. supra quest. 1. In Clerico idem Barbosa n. 4. Melo num. 16. Roman. singul. ar. 559. Menoch. d. cas. 183. num. 16. In Ecclesia, Collegio, vel Universitate, Auth. et. ut determ. sit num. Clericor. §. Cum vero, Menoch. num. 13. 16. Bellin. in tract. de re militar. p. r. 9. tit. de salut. conduct. num. 48. Sed quod, qui carcerari nequeat, cessioe bono- rum non juvantur, docent Bald. in l. 1. c. qui bon. ced. pos. Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de solut. ref. 27. num. 31. Tamen non est a priore sententia recedendum, juxta quam illi cedentes bonis consequuntur, ne exinde ultra quam facere possunt, conveniantur; d. l. is qui, 4. ff. de cessio. bon. & §. final. Inff. de actionib.

Ibi: Nec sunt alij creditores necessarii citandi.

Ita docent. Brun. supra, quest. 9. princip. num. 3. ad fin. 37 Salicet. in l. 1. c. qui bon. ced. pos. col. 1. in fine, Guid. Pap. conf. 124. num. 9. Paz sup. a, num. 6. Sed con rarium praxis observat; nam qui bonis cedere intendit, libellum apud judicem exhibet cum memoriali, tam honorum quam creditorum suorum assensens se velle bonis cedere, quia solvendo non est, renunciareque catena, de quo Iudex nominatos praecipit certiorari, & tunc praconizatur pub- licae, carceratum bonorum cessionem facere nono quo- que die, editis tribus propositis idem denunciatis; quo termino elapso, bonisque sequestratis, etiam si abint creditores, concluditur, ac sententia judicium finitur, & ex bonis sequestratis, quae sub h. i. l. a sunt distrahenda, creditoribus quatenus potest, solvitur. Ita Villadieg. dist. cap. 2. num. 171. Paz cap. 8. num. 2. Bolanos d. §. 25. n. 8. 9. comprobaturque ex l. 5. tit. 16. lib. 5. R. cop. Et quod cre- ditores sunt citandi, definit lex Lusit. lib. 4. tit. 74. §. 1. ut notat Melo q. 2. n. 8.

Ibi: Oportet tamen, ut prius quam cessio ista fiat.

Hac conclusio recipitur ab omnibus, Guttier. de jur. 38 conf. part. 1. cap. 17. num. 3. Afflic. decis. 379. Paz d. cap. 5. num. 8. Parlador. dist. §. 7. num. 7. Bolanos ubi proxime, n. 8. Greg. Lop. in l. 1. glof. 3. titul. 15. part. 5. ubi ait, licere cedere bonis, antequam debitor fateatur, vel condemnetur, si creditor consentiat: Trentacinq. d. r. sol. 26. n. 15.

Ibi: Si quidem olim debitor non habens bona.

39 Sed si uxori creditici traderetur, torquem ferreum portare debitor non cogebatur, in haec om reverentia conjugalit, Parlador. d. §. 7. num. 4. 5. Matien. in l. 6. tit. 16. lib. 5. Recopilat. Ant. Gom. in d. l. 79. Tau. num. 1. vers. Item etiam, Paz cap. 8. num. 4. Guttier. supra, cap. 8. nu. 8. Melo quest. 2. num. 1. Ceteri vero creditores, si praemoniti intra sex dies addito torquem ferreum non imponentur; a jure suo cadebant, ita ut debitor ab eo, qui fuerat addi- ctus, in sequentem transferretur, l. 8. tit. 16. lib. 5. Re. opilat. Paz ibidem in fine d. cap. 8. Bolanos d. §. 25. n. 13.

Hic illud est adnotandum, quod si filius familias bonis cederet (ut potest, l. penult. C. qui bon. ced. pos. Me- 40 noch. d. cas. 183. num. 12.) pater potior erat creditoribus ob jus patris potestatis, atque ita filium poterat retine- re, quamdiu sui juris non efficeretur, Anton. Gom. variar.

lib. 2. cap. 14. num. 12. & c. f. Novum tamen, Guttier. d. cap. 18. num. 8. Sed haec omnia in Hispania in desuetudinem jam abierunt, siquidem usu recepta est constitutio ob as alie- num, C. de alien. & obligat. neque enim vidimus quem- quam creditoribus, ut servit, addictam, aut ferreum tor- quem portantem; quod advertit Villadieg. d. 2. n. 174.

Ibi: Imo si debitor in vinculis.

Adde Parlad. d. §. 7. num. 6. Montalvum. in l. titu. 8. lib. 3. 41 for. Azeved. in leg. 4. titul. 16. lib. 5. Recopilat. B. badill. qui alios laudat, dist. capit. 15. num. 76. lit. F. Paz dist. cap. 5. num. 2. Tamen haec legalis bonorum cessio hodie non frequentatur, sed debitor in vinculis detinetur, donec sol- vat, aut cessionem praedictam faciat.

Verf. Is autem, qui bonis cedit.

Cedenti bonis vestes quotidianae sunt relinquenda, 42 Trentacinq. num. 14. Guttier. d. cap. 16. num. 11. Matien. in l. 4. glof. 2. num. 3. tit. 6. lib. 5. Recopilat. Melo dist. quest. 2. num. 1. Parlador. supra, num. 3. Anton. Gom. dist. cap. 11. n. 51. Greg. Lop. in l. 1. glof. 5. tit. 15. p. 5. Necnon instrumen- ta officii, quibus victum quarere valeat, Patr. Gregor. symagmat. lib. 2. cap. 8. Paz dist. cap. 5. num. 9. Petr. Barbol. in l. ma. num. ff. solut. matr. Villadieg. supra, num. 17. in fin. Bolanos in dist. §. 25. num. 12. Dominiun etiam retinet rerum, quae alienari prohibita sunt, sed earum commoditates minime; Bald. in l. 1. col. 2. vers. Quae non quid illo C. qui bon. ced. pos. Trentacinq. ubi proxime, Trentacinq. n. 9. Praeterea post cessionem suos debitores convenire nequit, l. item si unus 17. ff. de recep. arbitr. notat. Cujac. l. 5. Digestor. Salsu Juliani, tom. 1. Trentacinq. nu. 12. Brun. q. 17. princip. num. 1. Melo quest. 33. num. 2. & 3. Quapropter remedium hoc infelicissimum, ac miserabile nuncupatur, Auth. ut determ. sit num. Clericor. §. Cum vero, §. fin. C. qui bon. ced. pos. Menoch. supra, num. 11. Parlador. num. 7. Trentacinq. num. 1. Et merito cum paupertate ita foedentibus mors sit solarium, & vita supplicium, l. quisquis, §. Filii, in fine, C. ad leg. Jul. A. estatis.

Ad Num. 6.

Cedens bonis cautionem juratoriam praestare compelli- 43 tur (quia a fidej. floriam ob paupertatem excusatur, ) ut si ad meliorem fortunam deveniret, reddat, quod credito- ribus sit scacere pro tunc non potest, Glof. in l. cum non facile 6. ff. si cui plus quam per leg. falid, Melo quest. 24. num. 14. Menoch. n. 21. Trentacinq. n. 5. Villadieg. n. 178. vers. En resolucio. Paz d. c. §. num. 10.

Hoc tamen flebile cessionis bonorum auxilium debi- 44 toribus quibusdam denegatur, qui aut solvere, aut in car- cere perpetuo esse debent; veluti conductores Regio- rum reddituum, illisque qui pro ipsis intercesserint; nam est regulariter Fiscalis aere gravari ad cedendum bonis ad- mittantur, Guttier. de gabell. quest. 170. num. 4. vers. Et in te min. Baer. de inop. debi. cap. 13. num. 17. cum aliis Perez in l. 7. glof. fin. tit. 4. lib. 2. Ordinam. Azev. in l. 5. num. 7. tit. 16. lib. 5. Recop. Istis expresse prohibetur l. §. in 9. lib. 9. Re- copilar. notat Guttier. ubi proxime, per totam questionem, Bolanos dist. §. 25. num. 2. Villadieg. supra num. 176. Item qui suo dolo in paupertatem incidit, bonis cedere non permittitur; Melo quest. 13. numer. 14. Pichard. in §. fin. numer. 35. Inff. de action. Caballin. milletoq. 325. Theaur. decis. 36. num. 3. Giurba. de ison. 41. num. 9. 10. qui addit, idem juris esse, si partim dolo, partim ca. u inops factus sit. Ejsdem conditionis sunt decocti, Pichard. supra, numer. 37. Trentacinq. ubi proxime, numer. 28. Necnon qui moratoriam a Principe impetraverit, illa finita, Me- lo ex aliis, quest. 34. num. 23. Vel iudicias a suis credi- toribus post tempus concessum praeteritum, l. fin. C. qui bon. ced. pos. Melo ibi dem, Greg. Lop. in l. 5. glof. 4. tit. 15. p. 5. Paz supra, d. part. 4. cap. 6. num. 6. Trentacinq. eod. tit. de solut. resolut. 1. num. 30. & resol. 2. in fin. Afflic. decis. 378. num. 2. Praeterea qui alienavit, vel occultavit bona in fraudem creditorum, quae recuperari non possunt, illo beneficio